

DIVERSITAT RELIGIOSA, INTEGRACIÓ I COHESIÓ SOCIAL A FIGUERES

Estudi de la situació dels diferents col·lectius religiosos, problemàtiques i necessitats. Eixos per a la configuració de polítiques públiques respectuoses amb la diversitat.

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació,
Administracions Públiques i Habitatge
Direcció General d'Afers Religiosos

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

Jordi Feu Gelis

Universitat de Girona

9 de març de 2016

Els focus de la investigació

1. Els tècnics municipals
- 2. Representants de les diferents confessions religioses**
3. Experiències d'èxit a Catalunya

Fase 2

Característiques i necessitats de les diferents confessions presents a la ciutat

Fase 2, característiques i necessitats de les diferents confessions presents a la ciutat

Objectius concrets:

Conèixer **algunes característiques** bàsiques del col·lectius o grups religiosos presents a la ciutat

Explicar **els usos i necessitats de l'espai públic** segons el relat de cada organització

Copsar la **percepció de la vivència de la diversitat religiosa** a la ciutat

Analitzar la **xarxa relacional** i el **nivell de satisfacció**

Concretar les **necessitats i demandes per àmbits** (educació, urbanisme, cementiri-funerària, sanitat, seguretat, mitjans de comunicació)

Analitzar la **predisposició a formar part d'una taula de diàleg interreligiós**

Confessions entrevistades

1. Comunitat islàmica (C/ Tarragona)
2. Comunitat islàmica (Marca de l'Ham)
3. Comunitat islàmica (Barri de Sant Joan)
4. Comunitat islàmica (C/ Tapis)

5. Catòlics

6. Testimonis Cristians de Jehovà

7. Evangèlics. Església Protestant de denominació
Baptista
8. Església Evangèlica de Filadèlfia
9. Església Evangèlica Apostòlica

10. Església Adventista del 7è dia

Característiques bàsiques dels col·lectius

Comunitat musulmana: 640 persones (capacitat als locals)

a) 4 centres de culte + b) 2 centres de culte (no estudiats)

a) Majoria marroquins

b) Subsaharians

Fruit corrent migratori

Comunitat oscil·lant → moviments mig. Interns i externs

Els efectes de la crisi econòmica de cara al manteniment de les comunitats i els centres de culte

Característiques bàsiques dels col·lectius

Comunitat catòlica: 600 / 700 persones (assistència a les parròquies)

5 parròquies a la ciutat (+ dos centres de culte a la ciutat)

Majoritàriament gent gran

Procés de rejuveniment arran de la incorporació de catòlics llatinoamericans

Característiques bàsiques dels col·lectius

Esglésies evangèliques

Església Protestant de denominació Baptista, Església Evangèlica de Filadèlfia i Església Evangèlica Apostòlica: unes 300 persones (200, 50 i 50 respectivament).

La composició dels seus membres difereix enormement segons la confessió: **L'Església Protestant de denominació Baptista**, una quarta part dels seus membres, són de parla catalana, una quarta part castellanoparlants (provinents de l'Estat Espanyol) i l'altre meitat està formada en proporcions desiguals per persones que provenen de centre i sudamèrica, Rumania i Ucraïna.

L'Església Evangèlica de Filadèlfia està integrada pràcticament en la seva totalitat per gitanos establerts al barri de Sant Joan

Característiques bàsiques dels col·lectius

Esglésies evangèliques

L'Església Evangèlica Apostòlica la conforma majoritàriament llatinoamericans: Equatorians, bolivians, peruans, colombians, dominicans; però també hi ha algun espanyol i algun membre de la comunitat gitana.

Característiques bàsiques dels col·lectius

Testimonis de Jehovà

Agrupa en una sola dependència 5 congregacions organitzades fonamentalment (tot i que no de manera estricta) en funció de la parla i l'origen dels seus feligresos (1 francesa, 3 de parla castellana-hispana i 1 catalana)

Acull un total d'unes 300 persones.

La integren catalans i espanyols (els majoritaris) i també hi ha molts francesos i, en menor mesura, llatinoamericans, italians, nigerians, etc.

Església Adventista del Setè Dia

Agrupa una setentena de persones.

Nacionals i algun estranger

Els edificis

Associacions islàmiques: relativa perifèria (el més a prop el C/ Tapis). 3 dels 4 centres d'oració necessiten major adequació del local i més espai.

Esglésies evangèliques: ubicació física situada a la perifèria de la ciutat. Un perifèria, però, jerarquitzada físicament: Els que estan més a prop del centre és l'Església Protestant de denominació Baptista (al carrer Mestre Falla 10), el segueix l'Església Evangèlica de Filadèlfia (al carrer Avinyonet 19), i a l'extraradi l'Església Evangèlica Apostòlica (al carrer Ronda Carril,7).

Testimonis de Jehovà: tot i tractar-se d'un indret perifèric el centre està molt ben condicionat i té diferents espais per dur-hi a terme tant celebracions religioses com actes formatius adreçats a la comunitat.

L'Església Adventista del Setè Dia. El lloc de culte no està allunyat del centre de la ciutat (concretament al carrer Sant Pau, 8). El lloc de culte ofereix unes condicions òptimes i compta amb tot un seguit de dependències per impartir-hi còmodament tant educació catequista així com activitats relacionades amb el lleure infantil i juvenil.

Festivitats i espais públics

Contradient la percepció popular dominant, totes les confessions utilitzen més aviat poc els espais públics. Una altra cosa és que determinats usos, determinades activitats siguin molt vistoses i tinguin, amb fonament o sense, certes repercussions socials.

Els usos que es fan dels espais públics responen a dues tipologies d'activitats: a) realització d'actes festius lligats òbviament als ritus religiosos de les respectives confessions; i b) proclamació i divulgació de la fe.

Comentaris:

- El Ramadà i la festa del xai (musulmans)
- El retrocés de les festes públiques religioses en el catòlics
- Testimonis de Jehovà, esglésies evangèliques i Adventistes del Setè Dia, ús de l'espai públic per a proclamar la fe

Percepció de la vivència de la diversitat religiosa a la ciutat

confusió que ocasionalment es dona entre inexistència de problemes derivats d'una societat plurireligiosa i nivell de coneixement social de la diversitat religiosa.

a la ciutat no hi ha problemes importants -ni tant sols secundaris- derivats de la presència de diferents confessions. Ara bé, tal com passa a tot el país, a Figueras hi ha un desconeixement profund del fet religiós i més concretament de les diverses creences.

aquest desconeixement, acompanyat per la reacció social arran dels darrers atemptats perpetrats pel mal anomenat Estat Islàmic així com per les batudes policiaques perpetrades a diverses ciutats d'Europa Occidental de ben segur que no han aplanat el camí cap a la compressió de la diversitat religiosa.

Xarxa relacional i nivell de satisfacció amb l'administració i la comunitat

S'aprecia una xarxa de relacions molt prima en totes les confessions estudiades.

Els vincles que aquestes estableixen amb altres organitzacions religioses diferents a les del tronc al qual pertanyen així com amb organitzacions, associacions i entitats de la societat civil són, llevat de comptades excepcions, molt escassos o pràcticament inexistents.

Totes les confessions han tingut o tenen relacions amb l'Ajuntament. Unes relacions que si bé d'entrada es produeixen per motius d'ordre pràctic, legal i instrumental han acabat generant un marc de confiança extraordinàriament positiu i satisfactori per a tots.

Necessitats i demandes per àmbits concrets

Educació formal

Serveis socials

Edificis

Festivitats

Cementiri / enterrament

Parc de les confessions

Sanitat / hospital

Presó

Mitjans de comunicació

.

Sobre l'oportunitat de constituir una taula de diàleg interreligiós i altres línies de treball

Taula de trobada, treball i intercanvi

Propostes concretes

.